

Utvidelse av Kragerø Resort

Vurdering av naturmangfold og fremmede
arter

Dokumentinformasjon

Oppdragsgiver: Kragerø Resort Eiendom AS
 Tittel på rapport: Utvidelse av Kragerø Resort
 Oppdragsnavn: Planbistand - planoppgaver i Kragerø felt Ft1
 Oppdragsnummer: 621449-03
 Utarbeidet av: Heiko Liebel
 Oppdragsleder: Lars Krugerud
 Tilgjengelighet: Åpen

Forsidebilde: Nordlig del av utredningsområdet (foto: H. Liebel).

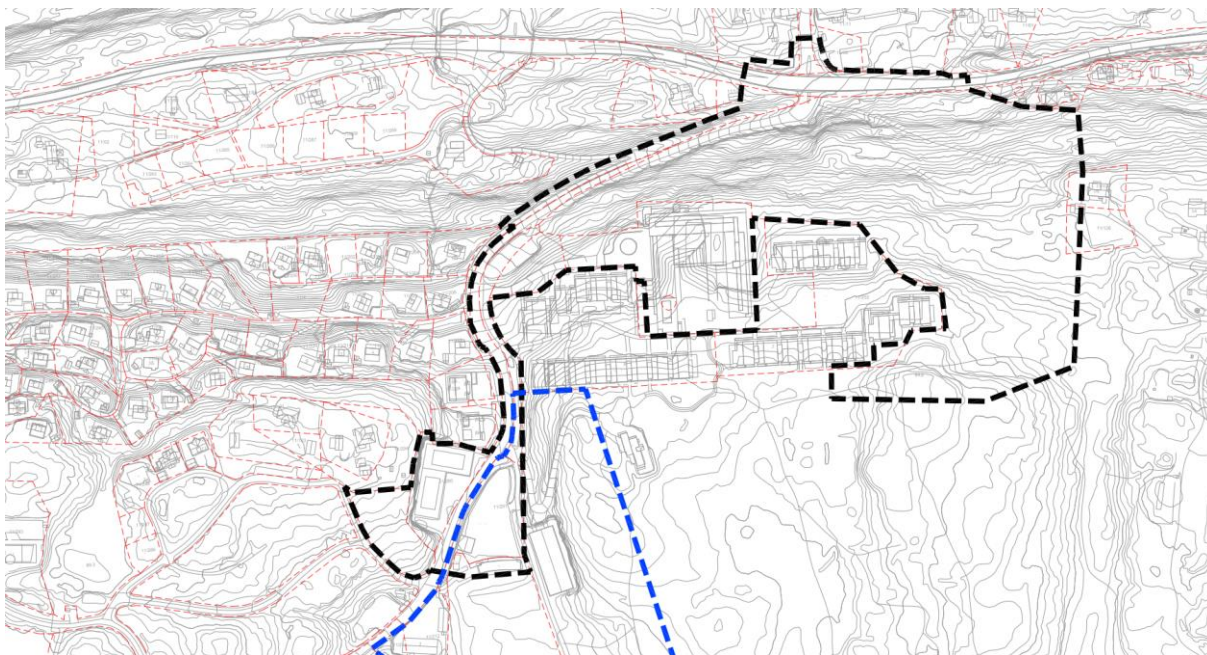
01	2. jun. 2022	Rapport - Utvidelse Kragerø Resort	HL	RS
Ver	Dato	Beskrivelse	Utarb. av	KS

Innholdsfortegnelse

1. Formål	3
2. Metode	4
2.1. Feltkartlegging	4
2.2. Konsekvensutredning	4
3. Dagens situasjon	7
4. Kartleggingsresultater og verdivurdering	8
4.1. Naturtyper og rødlistearter	8
4.2. Fremmede arter	10
4.3. Usikkerhet	12
5. Konsekvensvurdering	13
6. Naturmangfoldloven §8-12	14
7. Kilder	15

1. Formål

I forbindelse med planlagt utvidelse av Kragerø Resort ble det utført en kartlegging av naturverdier og fremmede arter for å minimere negative konsekvenser for naturen. Planområdet ble kartlagt av geøkolog Heiko Liebel (Asplan Viak AS) den 05.05.2022.

Figur 1-1. Svart stiplet linje viser avgrensning av planområdet.

2. Metode

2.1. Feltkartlegging

For å utrede konsekvenser for naturmangfold rundt Kragerø resort ble planområdet kartlagt den 05.05.2022 av Heiko Liebel (Asplan Viak AS) med hovedfokus på å avgrense verdifulle naturtypelokaliteter etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks for naturtyper i Norge (NiN, Miljødirektoratet 2022a), på å kartlegge truede arter (Artsdatabanken 2021) og fremmede, innførte arter (Artsdatabanken 2018) hvor videre spredning bør hindres. Forvaltningsrelevante artsfunn (rødlistearter, fremmede arter og noe uvanlige arter med livskraftige bestander) ble publisert i www.artsobservasjoner.no. Kartleggingsområdet har en størrelse på ca. 79 daa.

2.2. Konsekvensutredning

Konsekvensutredningen består av flere trinn (Miljødirektoratet 2022b):

a) Inndeling i delområder

I større planområder er det hensiktsmessig å slå sammen naturtypelokaliteter, artsforekomster og økologiske funksjonsområder til større delområder som vurderes i konsekvensutredningen.

b) Sette verdi i hvert delområde

Vurderingskategorier som inngår i verdivurderingen «naturmangfold» er verneområder, naturtyper, arter og økologiske funksjonsområder.

For å bedømme verdien av et delområde (for eksempel en NiN-lokalitet) gis lokaliteten en lokalitetskvalitet etter kartleggingsinstruksen til Miljødirektoratet (Miljødirektoratet 2022a) og verdi etter veileder for konsekvensutredninger (Miljødirektoratet 2022b)

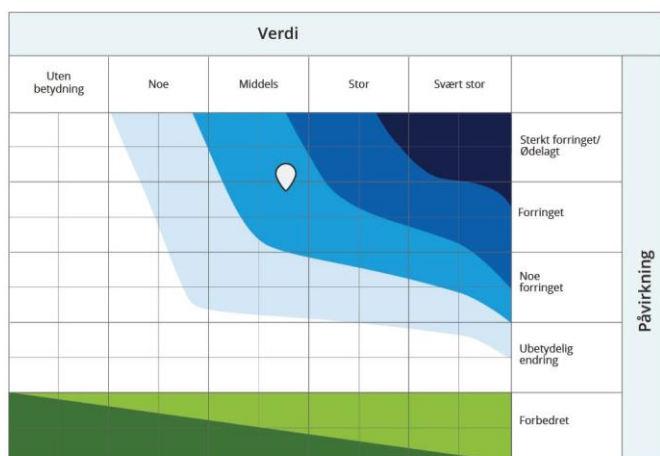
c) Vurdere påvirkning for hvert delområde

Påvirkningen inneholder tiltakets negative eller positive påvirkning på de berørte delområdene sammenlignet med «nullalternativet» (fortsatt bruk av område som i dagens situasjon).

d) Vurdere konsekvens for hvert delområde

Konsekvensen av tiltaket vurderes for hvert delområde ved å kombinere verdi og påvirkning ved hjelp av en «konsekvensvifte» (se Figur 2-1) og en skala som definerer konsekvensgraden (se Tabell 2-1).

Det sammenstilles konsekvens for de ulike delområdene for forskjellige alternativ og fastsettes en samlet konsekvens for naturmangfold.

Figur 2-1 Konsekvensviften viser hvor alvorlig konsekvensene av planen eller tiltaket forventes å bli (Miljødirektoratet 2021 e).

Tabell 2-1 Skala og veiledning for konsekvensvurdering av delområder (Miljødirektoratet 2021 e).

Konsekvensgrad for delområder.	Beskrivelse (Sammenlignet med nullalternativet)
Svært alvorlig miljøskade (-- --)	Den mest alvorlige miljøskaden som kan oppnås for området. Gjelder kun for områder med stor eller svært stor verdi.
Alvorlig miljøskade (---)	Alvorlig miljøskade for området.
Betydelig miljøskade (--)	Betydelig miljøskade for området.
Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade for området.
Ubetydelig miljøskade (0)	Ingen eller ubetydelig miljøskade for området.
Noe miljøforbedring (+) / Betydelig miljøforbedring (++)	Miljøgevinst for området. Noe forbedring (+) eller betydelig forbedring (++)
Stor miljøforbedring (+++) / Svært stor miljøforbedring (++++)	Stor miljøgevinst for området. Stor (+++) eller svært stor (++++) forbedring. Benyttes i hovedsak der områder med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket.

Tabell 2-2 Skala og veiledning for å sette en samlet konsekvensgrad for miljøtema (Miljødirektoratet 2021e).

Konsekvensgrad for miljøtemaet	Kriterier for konsekvensgrad
Kritisk negativ konsekvens	Stor andel av alternativets område har særlig høy konfliktgrad. Vanligvis flere delområder med konsekvensgrad svært alvorlig miljøskade (----), og i tillegg store samlede virkninger. Brukes unntaksvis.
Svært stor negativ konsekvens	Stor andel av alternativets område har høy konfliktgrad. Det er delområder med konsekvensgrad svært alvorlig miljøskade (----), og ofte flere/mange områder med alvorlig miljøskade (---). Vanligvis store samlede virkninger.
Stor negativ konsekvens	Flere alvorlige konfliktpunkter for temaet. Ofte vil flere delområder ha konsekvensgrad alvorlig miljøskade (---).
Middels negativ konsekvens	Ingen delområder med de høyeste konsekvensgradene, eller disse er vektet lavt. Delområder med konsekvensgrad betydelig miljøskade (--) dominerer.
Noe negativ konsekvens	Kun en liten del av alternativets område har konflikter. Ingen delområder har de høyeste konsekvensgradene, eller disse er vektet lavt. Vanligvis vil konsekvensgraden noe miljøskade (-) dominere.
Ubetydelig konsekvens	Alternativet vil ikke medføre vesentlige endringer sammenlignet med nullalternativet. Det er få konflikter og ingen konflikter med de høyeste konsekvensgradene.
Positiv konsekvens	Totalt sett er alternativet en forbedring for temaet sammenlignet med nullalternativet. Det er delområder med positiv konsekvensgrad og kun få delområder med lave negative konsekvensgrader. De positive konsekvensgradene oppveier klart delområdene med negativ konsekvensgrad.
Stor positiv konsekvens	Stor forbedring for temaet. Mange eller særlig store/viktige delområder med positiv konsekvensgrad. Kun ett eller få delområder med lave negative konsekvensgrader, og disse oppveies klart av delområder med positiv konsekvensgrad.

3. Dagens situasjon

Berggrunnen i planområdet består av bergarter som gir nærings- og kalkfattige vekstforhold (migmatitt, glimmergneis og granitt, NGU 2022a). Det er lite løsmasseoverdekning (havavsetninger <0,5 m tykk) i området (NGU 2022b).

Planområdet er i hovedsak preget av Kragerø resort, asfalterte veier, parkeringsplasser, tennisbane og et skogkledd delareal nord for hotellet og sørvest for tennisbanen. Skogen er stort sett ung (hogstklasse 2 og 3, yngre produksjonsskog) og består enten av en fattig blandingskog dominert av furu, gran og bjørk med innslag av eik, osp og rogn (bærlýng- og blåbærskog) eller av fattig furuskog i småarealer (i hogstklasse 4, eldre produksjonsskog nord for hotellet og i hogstklasse 5, gammelskog i et lite areal sørvest for tennisbanen).

Fra planområdet foreligger det noen historiske funn av rødlistearter: Krypjonsokkoll (EN - sterkt truet; 1914 og 1922) og trollnype (VU - sårbar; 1912 og 1925). Begge artene har med høy sannsynlighet utgått i mellomtiden. Flere rødlistede fuglearter er registrert i området uten nøyaktig angivelse av relevant informasjon om hekkefunn eller mistanke om hekking. Av mulige hekkefugler er det registrert grønnfink (VU), fiskemåke (VU), granmeis (VU), trelerke (NT - nær truet), tårnseiler (NT) og gråspurv (NT) i artskart (Artsdatabanken 2022).

Figur 3-1. Karakteristisk skogbilde i planområdet med yngre furudominert blandingskog (foto: H. Liebel).

4. Kartleggingsresultater og verdivurdering

4.1. Naturtyper og rødlistearter

Ingen naturarealer ble registrert som oppfyller inngangsverdiene til klassifikasjon som verdifulle naturtypelokaliteter etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks (2022a). Skogene er artsfattige og unge med fattig bakkevegetasjon som er dominert av arter som røsslyng, blåbær, tyttebær, gullris og smyle.

Kartleggingen foregikk i hekkesesongen slik at hekkefugler ble notert. Nevneverdig er en syngende vendehals helt nord i planområdet. Vendehals (LC - livskraftig) synger også på trekk, men muligens hekker den i planområdet. Svarthvit fluesnapper (LC) ble registrert syngende i passende hekkehabitat nord i planområdet. Gråspurv (NT) hekker høyst sannsynlig flere steder knyttet til boliger og hager. En reirbyggende gråspurv ble observert under taket av en garasje mellom driving range og tennisbanen.

Trelerke (NT) har en veldig avgrenset forekomst i Norge med Stabbestadhalvøya som et av hovedforekomstene i Norge. Derfor er det spesielt viktig å undersøke om arten berøres. Trelerke kunne høres i spill under kartleggingen (sangflukt) fra hekkeområdet oppe på Kammen. Trelerke ble derimot ikke registrert i selve planområdet og potensiale for hekking ansees som lavt. Den 05.05.2022 ble det lett etter trelerke i et større areal på Stabbestad i forbindelse med et annet prosjekt ved å oppsøke mulige hekkelokaliteter (kartleggingen ble utført av Rune Solvang og Heiko Liebel, begge Asplan Viak AS). Nærmeste revir ble registrert på Kammen. Forekomsten ligger utenfor influensområdet av planen.

Planområdet har **«noe verdi»** for vanlige arter som vendehals, svarthvit fluesnapper og gråspurv (NT).

Figur 4-1. Trelerke på «Kammen» (foto: H. Liebel).

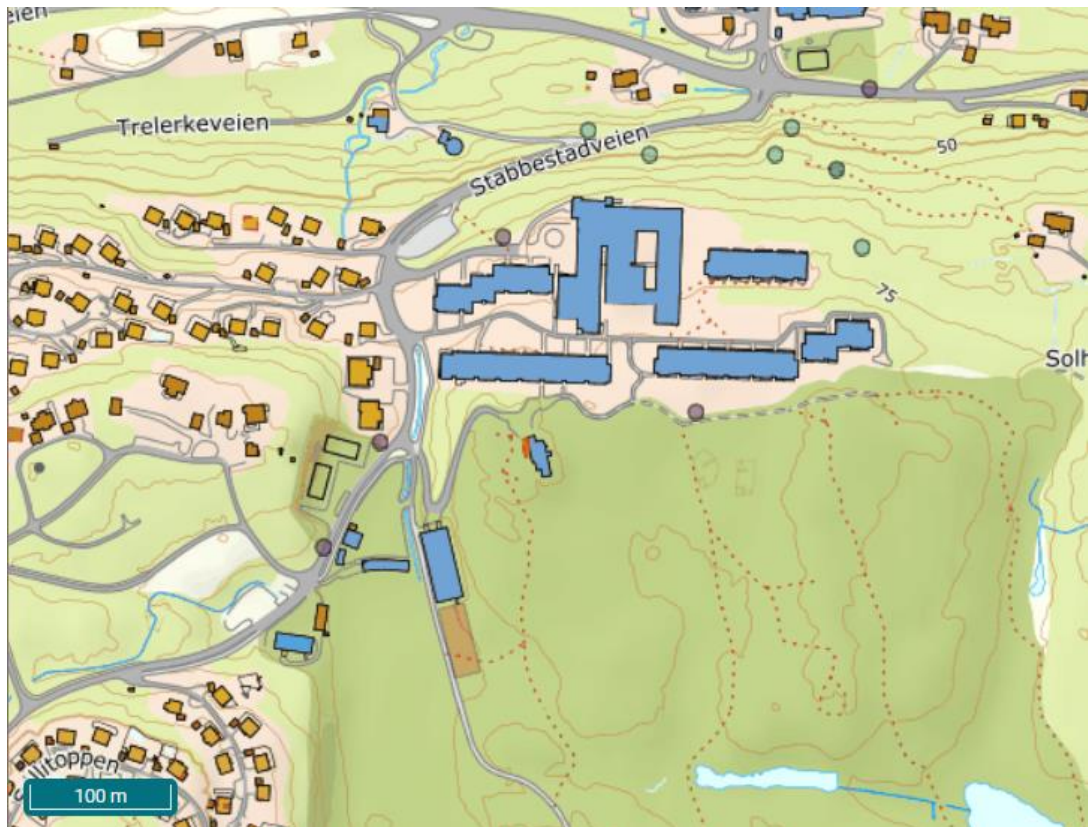
Figur 4-2. Lengst nord i planområdet finnes en liten eldre furuskog (hogstklasse 4) med forekomst av svarthvit fluesnapper.

Figur 4-3. Gråspurv (NT) hekket i 2022 under taket av den hvite garasjen (foto: H. Liebel).

4.2. Fremmede arter

Av fremmede arter ble det registrert vinterkarse (SE - svært høy risiko) flere steder i planområdet. Arten er naturalisert i området og det er ikke hensiktsmessig å bekjempe arten med mindre arten blir helt dominant. Dette er ikke tilfelle i planområdet. Ellers er kjempeedelgran plantet inn i skogen nord for hotellet. Arten har et lavt potensial ifht til å skade den stedegne vegetasjonen (kategori LO - lav risiko). I tillegg er det plantet inn bøk (LC - livskraftig) som er stedegen kun i områder rundt Larvik og er dermed også en fremmed art i Kragerø. Ingen av artene krever spesiell massehåndtering (Misfjord og Angell-Pedersen 2018).

Figur 4-4. Registrerte forekomster av fremmede arter er vist som grønne (kjempeedelgran, LO - lav risiko) eller mørk fiolette prikker (vinterkarse, SE - svært høy risiko).

Figur 4-5. Kjempeedelgran (LO - lav risiko) nord for hotellet (foto: H. Liebel).

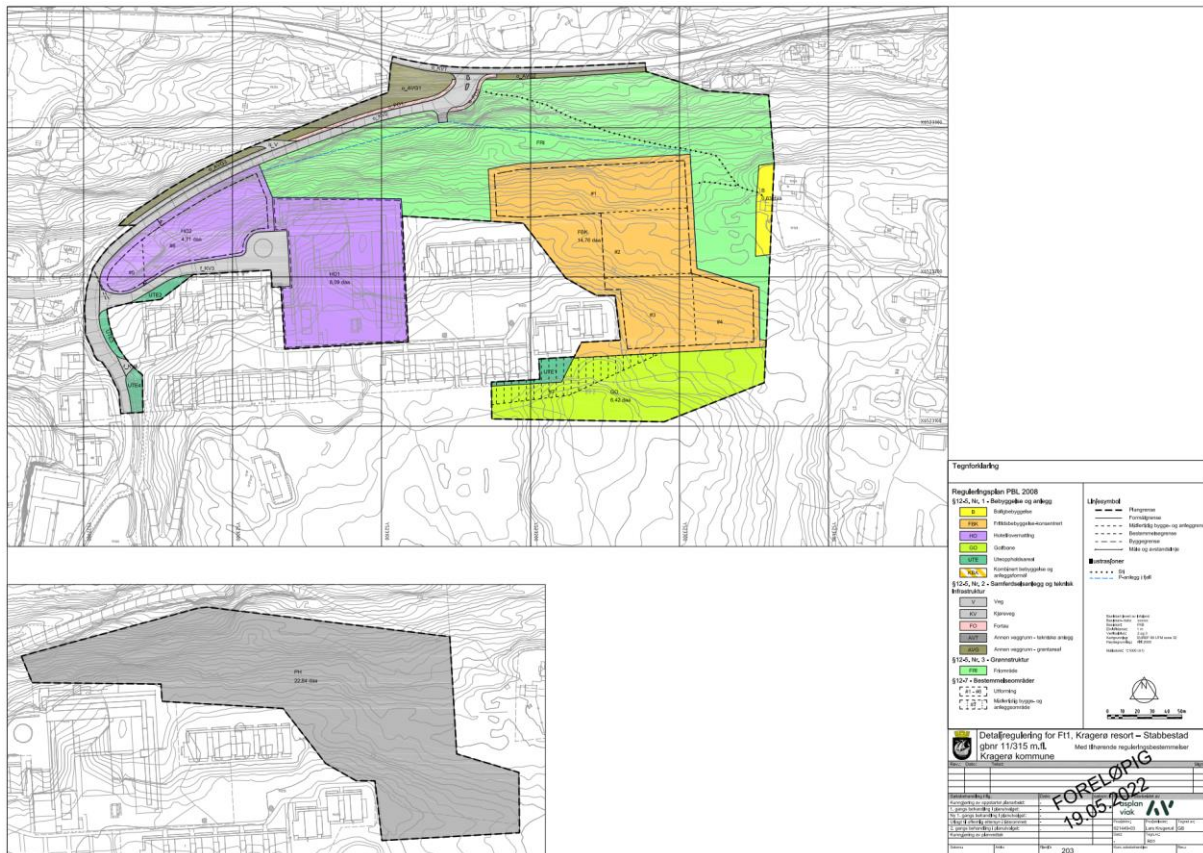
Figur 4-6. Vinterkarse (blomstrer gult) har spredte enkeltforekomster mange steder i og utenom planområdet på Stabbestad (foto: H. Liebel).

4.3. Usikkerhet

Befaringstidspunktet var gunstig for å fange opp mest mulig av floraen av karplanter og naturtypelokaliteter og det er vurdert at naturverdier er kartlagt på en tilstrekkelig måte. Allikevel gir en befaring på en dag aldri en komplett artsliste selv for organismegrupper som har fokus i kartleggingen, som karplanter. Tidspunktet var for eksempel for tidlig for å kunne registrere flere sjeldne og rødlistede sopparter. Potensialet er lite for vedboende sopp på grunn av lite gammelskog med død ved og lav kontinuitet i død ved over tid. Ettersom ingen områder med rik bakkevegetasjon i skog ble registrert er potensial for rødlistede jordboende sopp også lite.

5. Konsekvensvurdering

Planområdet har noe verdi for vanlige arter, mest for fugler. Ifølge foreløpig reguleringsplan (datert 19.05.2022) bygges ca halvparten av grønne arealer ned (stort sett ungskog og hogstflater). Påvirkningsgraden settes til «noe forringet» da tiltaket reduserer leveområdet for en rekke vanlige arter med livskraftige bestander i Norge (LC). Den eldste skogen i planområdet ligger utenfor utbyggingsarealet og berøres ikke av planen.

Figur 5-1. Forslag til reguleringsplan (19.05.2022) som viser utbyggingsareal i fiolett, lysgrønn og oransje.

Konsekvensgraden settes til «ubetydelig miljøskaade (0)» og konsekvensgraden for tema naturmangfold for hele prosjektet har «ubetydelig konsekvens» ifølge veileder M-1941 (Miljødirektoratet 2022b).

6. Naturmangfoldloven §§ 8-12

De miljømessige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 - 12 skal legges til grunn ved utøvelse av offentlig myndighet, og vi har gjort følgende vurderinger:

Til § 8 om kunnskapsgrunnlaget: Prosjektområdet er kartlagt etter Miljødirektoratets instruks. I tillegg ble det gjort registreringer av arter innenfor flere organismegrupper, som tilføyer ny kunnskap til eksisterende dokumentasjon av artsforekomster. Det foreligger nå et godt grunnlag for videre planlegging og for konsekvensutredningen.

Til § 9 om føre-var-prinsippet: Siden kunnskapsgrunnlaget er relativt godt er konsekvensene av tiltaket i forhold til naturmangfoldet godt kjent. Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig, slik at det er liten fare for at tiltaket vil ha ukjente, store negative konsekvenser for naturmangfoldet.

Til § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning: Belastning på verdisatte naturmiljøer i utredningsområdet vurderes å være godt beskrevet gjennom temautredning «naturmangfold». Ingen naturtypelokaliteter er registrert i planområdet. Området er preget av tidligere inngrep slik at den samlede belastningen klassifiseres med konsekvensgraden «ubetydelig konsekvens».

Til § 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver: Det vil si at blant annet tiltak for å forebygge eller redusere skadevirkninger dekkes av tiltakshaver. Tiltakshaver skal etter § 11 begrense skader på naturmangfoldet. I den videre prosessen vil derfor tiltakshaver stå ansvarlig for miljøoppfølging ved blant annet å redusere inngrepene i naturarealer mest mulig.

Til § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder: Det legges som en forutsetning at de mest miljøforsvarlige teknikker legges til grunn, noe som innebærer spesielt å minimere arealbeslaget så mye som mulig.

7. Kilder

- Artsdatabanken 2018: [Fremmedartslista 2018 \(artsdatabanken.no\)](https://artsdatabanken.no) [02.06.2022]
- Artsdatabanken 2021: [Rødlista 2021 - Artsdatabanken](https://artsdatabanken.no) [02.06.2022]
- Artsdatabanken 2022: [Vis utvalg i kart | Artskart 2 \(artsdatabanken.no\)](https://artsdatabanken.no) [02.06.2022]
- Miljødirektoratet 2022a: [Kartleggingsinstruks 2022: Kartlegging av terrestriske naturtyper etter NiN2 - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://miljodirektoratet.no) [02.06.2022]
- Miljødirektoratet 2022b: [Konsekvensutredninger for klima og miljø - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://miljodirektoratet.no) (M-1941) [02.06.2022]
- Miljødirektoratet 2022c: [Naturbase kart \(miljodirektoratet.no\)](https://miljodirektoratet.no) [02.06.2022]
- Misfjord K. & S. Angell-Pedersen 2018: Håndtering av løsmasser med fremmede skadelige plantearter og forsvarlig kompostering av planteavfall med fremmede skadelige plantearter. Rapport fra Sweco Norge AS, 70 s
- Norges geologiske undersøkelse (NGU) 2022a: [Berggrunn \(ngu.no\)](https://ngu.no) [02.06.2022]
- Norges geologiske undersøkelse (NGU) 2022b: [Løsmasser \(ngu.no\)](https://ngu.no) [02.06.2022]

asplan viak